

"האהבה שלי נעשית סוערת ואנוכיית יותר ויותר, ואילו
 אהבתו שלו דועכת ודועכת: זו הסיבה שאנחנו נפרדים,"
 המשיכה בהירהוריה. "ואין שום תרופה לכך. אני – כל עולמי
 רק בו לבדו, ואני תובעת ממנו שיתמסר לי עוד ועוד, ואילו
 הוא מבקש להתרחק ממני עוד ועוד. הלכנו זה לקראת זה עד
 שנקשרה בינינו אהבה, ואחר-כך התחלנו נסחפים איש לעברו
 באין מעצור. אין עצה ואין תבונה כנגד זה. הוא טוען שהקינאה
 שלי חסרת שחר, וגם אני עצמי אמרתי בלבי שהקינאה שלי
 חסרת שחר; אבל לא בזה העניין. לא מדובר בקינאה, אלא
 באי-נחת. אבל... " היא פתחה את פיה וזעה על מושבה מעוצם
 ההתרגשות למחשבה שחלפה בה פתאום. "אילו יכולתי להיות
 יותר ממאהבת סתם, שכל תשוקתה רק אליו ואל גיפופיו...
 אבל אני רוצה ואינני יכולה להיות אחרת. ובתשוקה הזאת
 שלי אני מעוררת בו גועל, והוא מעורר בי זעם, ולא יתכן
 אחרת. כלום לא ברור לי שהוא לא ירמה אותי, שאין בדעתו
 להשתדך אל סורוקינה, שאינו מאוהב בקיטי, וגם לא יבגוד
 בי? כל זה ידוע לי, אבל אין בזה משום נחמה. אם יהיה טוב
 ועדין כלפי רק מתוך חובה, בלי לאהוב אותי וכלי לתת לי מה
 שאני רוצה באמת – הרי זה גרוע פי אלף מרוע-לב; זה פשוט
 גיהנום! אבל זה המצב. הוא כבר מזמן לא אוהב אותי. ובמקום
 שנגמרת האהבה – שם מתחילה השינאה. הרחובות האלה לא
 מופרים לי כלל. מיני גבעות, כמדומה, ובתים, בתים... והבתים
 מלאים אנשים, אנשים... אנשים לאין מיספר ולאין קץ, וכולם
 שונאים זה את זה. נו, הנה אמציא לעצמי משהו שהייתי רוצה
 בו כדי להיות מאושרת. נו? אני מקבלת את הגט, אלכסיי
 אלכסנדרוביץ' מוסר לידי את סריוז'ה, ואני נישאת לוורונסקי."
 ואך העלתה בזכרונה את אלכסיי אלכסנדרוביץ', מיד שיוותה
 אותו לנגד עיניה בחיות יתירה, כאילו עמד כולו לפניה, הוא
 ועיניו הרכות, הכבויות, חסרות-החיים, הוורידים הכחולים
 בידיו הלבנות, נעימת דיבורו, אצבעותיו המתפוקקות –
 וכשזכרה את הרגש שהיה ביניהם פעם ואף הוא התקרא אהבה,
 הצטמרר בשרה מרוב גועל. "נו, אקבל את הגט ואהיה אשתו
 של ורונסקי. ומה, קיטי תחדל להביט עלי כפי שהביטה היום?
 לא. וסריוז'ה יחדל לשאול או לחשוב על שני הבעלים שלי?
 וביני לבין ורונסקי – איזה רגש חדש אוכל להמציא לנו? האם
 יתכן כאן בכלל – אם לא אושר, לפחות איזה מצב שאין בו
 ייסורים? לא ולא!" השיבה לעצמה הפעם בלי שום היסוס.
 "לא יתכן! החיים הם שמפרידים בינינו, אני מאמללת אותו,
 והוא אותי, ואי אפשר לשנות לא אותו ולא אותי. כל הנסיונות
 נעשו, אבל הבורג כבר נשחק. אה, הנה קבצנית עם תינוק.
 נדמה לה שהיא מעוררת רחמים. כלום לא הושלכנו כולנו אל
 העולם רק כדי לשנוא זה את זה ולענות את עצמנו ואת זולתנו?
 הנה גימנויסטים הולכים, צוחקים. סריוז'ה? נזכרה. "חשבתי
 שאני אוהבת אותו, העדנה כלפיו הכמירה את לבי, התמוגגתי
 מעצמי. והנה חייתי בלעדיו, החלפתי אותו באהבה אחרת, ולא
 התלוננתי על החילופים האלה כל עוד האהבה ההיא הביאה
 לי סיפוק." בחילה תקפה אותה כשנזכרה למה קראה "האהבה
 ההיא". והראייה הבהירה שהיא רואה עכשיו את חייה וחי

האנשים כולם שימחה את לכה. "כן, כך גם אני, גם פיוטר, גם הרכב פיוטר, גם הסוחר הזה, גם כל אותם האנשים החיים להם אי-שם על גדות הוולגה, שהמודעות האלה מזמינות אותנו לבקר שם, ככה בכל מקום ובכל זמן," חשבה בזמן שהמרכבה כבר קרבה אל תחנת הרכבת וסבלים יצאו לקראתה במרוצה. "לקנות כרטיס לאוביראלובקה?" שאל פיוטר.

היא שכחה לגמרי לאן ולשם מה היא נוסעת, ורק בעמל רב הצליחה להביין את השאלה.

"כן," אמרה והושיטה לו את ארנק הכסף, לקחה בידה את התיק הקטן האדום ויצאה מן המרכבה.

בעודה מפלסת דרכה בהמון לעבר אולם המחלקה הראשונה, התחילה מעלה אט-אט בזכרונה את כל פרטי מצבה ואת ההחלטות השונות שהיתה מהססת ביניהן. ובמקומות הכואבים משכבר שוב התחילו תקווה וייאוש צורכים את פצעי לכה המעונה, המפרפר באימה. בשבתה לחכות לרכבת על הספה דמויית הכוכב, הביטה בסלידה על היוצאים-ובאים (כולם הגעילו אותה), שקועה במחשבותיה. רגע חשבה איך תגיע אל התחנה ותכתוב לו פתק, ומה תכתוב בו, רגע שיוותה אותו לנגדה, איך הוא עומד עכשיו ומתלונן באוזני אמו על מצבו (בלי להביין את ייסוריה שלה), ואיך תיכנס פתאום לחדר ומה תאמר לו; ורגע חשבה איך עדיין יכלו החיים להיות מאושרים, וכמה גדולים ייסורי אהבתה ושינאתה אליו, וכמה איומה הלמות לבכה.

כשקרבה הרכבת אל התחנה, יצאה אנה יחד עם קהל הנוסעים, נרתעת מפניהם כמפני מצורעים, ונעמדה על הרציף, משתדלת להיזכר לשם מה באה לכאן ומה היה בדעתה לעשות. כל מה שנראה אפשרי קודם, היה קשה מאוד להרהר בו עכשיו, ובייחוד בקהל הרועש הזה של אנשים נתעבים שלא נתנו לה מנוח. רגע חשו אליה סבלים והציעו לה את שירותיהם; רגע עברו לידה צעירים וסקרו אותה במבטיהם, מקישים בעקביהם על קרשי הרציף ומדברים בקול; רגע הלכו לקראתה עוברים-ושבים והצטדדו מפניה שלא לצד הנכון. פתאום נזכרה שהיה בדעתה להמשיך בנסיעה אם לא תמצא פה תשובה, עיכבה את אחד הסבלים ושאלה אם אין כאן רכב ובידו פתק אל הגראף ורונסקי.

"הגראף ורונסקי? כרגע היה פה שליח של הוורונסקים, שבא לפגוש את הנסיכה סורוקינה ובתה. ואותו רכב, איך הוא נראה?"

בעודה מדברת עם הסבל ניגש אליה הרכב מיכאילו, ורדד וצוהל, במקטורן כחול מגונדר עם שרשרת, כולו אומר גאוה על שהיטיב למלא את שליחותו, ומסר לה פתק. היא פתחה אותו, ולכה התכווץ בה עוד בטרם תקרא את הכתוב.

"צר לי מאוד שהפתק שלך לא הגיע אלי. אחזור הביתה בעשר," שירבט ורונסקי ברישול.

"ככה! לזה ציפיתי!" אמרה לעצמה בגיחוך זדוני. "יפה, סע לך הביתה," פנתה חרש אל מיכאילו. חרש דיברה, כי פעימות לכה המהירות הכבידו על נשימתה. "לא,

לא אתן לך לענות אותי, אמרה בלבה דרך איום, מפנה את דבריה לא אליו ולא אל עצמה אלא אל זה שגזר עליה עינויים, והתחילה פוסעת לאורך הרציף.

שתי נערות משרתות, שטיילו על הרציף, הפכו ראשיהן להביט בה וחיוו דעתן על תלבושתה: "אמיתיים", אמרו על התחרים שעל שימלתה. הגברים הצעירים לא הניחו לה. שוב עברו לידה והסתכלו בפניה, צוחקים וצורחים בקול מאולץ. מנהל-התחנה עבר על-פניה ושאל אם היא עומדת לנסוע. נער מוכר קוואס לא גרע ממנה עין. "אל-אלוהים, לאן אלך?" אמרה בלבה, מתרחקת והולכת לאורך הרציף. לבסוף הגיעה אל קצהו ונעצרה. חבורה של גברות עם ילדים, שבאו לקבל את פניו של איזה אדון ממושקף, צחקו ודיברו בקולי קולות, אך כשקרבה אליהם השתתקו ולטשו בה את עיניהם. היא האיצה צעדיה והתרחקה מהם אל שפת הרציף. רכבת-משא קרבה ובאה. הרציף רעד, ונדמה לה שהיא עצמה נוסעת שוב. פתאום נזכרה באיש שנמחץ תחת גלגלי הרכבת ביום שפגשה לראשונה את ורונסקי, ומיד ידעה מה עליה לעשות. בצעדים קלים, מהירים, ירדה במדרגות המוליכות ממכל המים אל פסי המסילה, ונעמדה בסמוך מאור אל הרכבה העוברת על-פניה. היא הביטה אל מתחת לקרונות, אל הברגים והשרשרות ואל גלגלי הברזל הגבוהים של הקרון הראשון המתגלגל לו לאטו, ובטביעת-עין ביקשה לקבוע את מקום האמצע בין הגלגלים הקדמיים לאחוריים, ואת הרגע שהאמצע הזה ימצא מולה.

"לשם!" אמרה לעצמה והביטה על צלו של הקרון, על החול המעורב בפחם הזרוע על אדני המסילה — "לשם, בדיוק אל האמצע, וככה אעניש אותו ואימלט מכולם ומעצמי."

היא ביקשה ליפול אל מתחת לאמצע הקרון הראשון, שכבר קרב אליה. אבל התיק האדום, שהתחילה להסירו מעל ידה, עיכב בעדה, והיא איחרה את המועד: האמצע כבר היה ממנה והלאה. צריך היה לחכות לקרון השני. אחזה בה תחושה דומה לזו שהיתה מרגישה בעומדה לטבול במי הנהר, והיא הצטלבה. התנועה המורגלת הזאת של התוויית אות הצלב עוררה בה

שרשרת שלמה של זכרונות מימי נעוריה וילדותה, החשיכה שכיסתה מפניה הכול נקרעה פתאום, ולרגע ניצבו לפניה החיים במלוא יפעת שמחותיהם שנגוזו. אבל היא לא גרעה עין מגלגלי הקרון השני הקרב ובא. ובעצם הרגע שהאמצע שבין הגלגלים חלף אל מולה, השליכה מעליה את התיק האדום, ובעודה מכנסת את ראשה בין כתפיה נפלה על ידיה אל מתחת לקרון, ובתנועה קלה, כמבקשת לקום מיד, כרעה על ברכיה. ובו-ברגע נתקפה פלצות ממה שהיא עושה. "איפה אני? מה אני עושה? למה?" היא רצתה לקום, להטיל עצמה אחורנית; אבל משהו כביר ועצום חבט בלי רחמים על ראשה והתחיל גורר אותה בגבה. "אלוהים, סלח לי על הכול!" אמרה בהרגישה שהמאבק לא אפשרי עוד. מוזיק קטן-קומה היה עמל וטורח על הברזל, ממלמל משהו. והנר, שלאורו קראה בספר המלא מצוקה, כזבים, יגון ורשע, התלקח פתאום באור עז ובהיר יותר מאי-פעם, האיר לפניה כל מה שהיה שרוי קודם בעלטה, ומיד נתהבהב, התחיל דועך, וככה לנצח.